

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет
Факультет культури й виховання

**Матеріали Причорноморської науково-практичної конференції
професорсько-викладацького складу
Миколаївського національного аграрного університету**

16 квітня 2026 р.

Миколаїв
2026

УДК 811

М-34

Редакційна колегія:

В.С. Шебанін – д-р. тех. наук, академік;

К. В. Тішечкіна – канд. філол. наук, доцент.

М-34

Матеріали Причорноморської науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Миколаївського національного аграрного університету, 16 квітня 2026 р., м. Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2026. – с. 29

У матеріалах Причорноморської науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Миколаївського національного аграрного університету розглянуто різноманітні актуальні питання, пов'язані з професійною діяльністю працівників кафедри іноземних мов і кафедри фізичного виховання та базової загальновійськової підготовки, проаналізовано досвід інших країн.

УДК 811

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2026

Зміст

<i>Болотських С. В.</i> Мінна безпека в аграрному секторі України.....	4
<i>Ганніченко Т. А.</i> Integration of artificial intelligence, clil, and blended learning in english language teaching in higher education.....	5
<i>Коржєвський М. Ю.</i> Шляхи формування здорового способу життя студентської молоді.....	8
<i>Марковська А. В.</i> Професійний компонент вивчення англійської мови держслужбовцями в умовах європейської інтеграції.....	10
<i>Медведева Л. М.</i> Популяризація масового спорту серед молоді.....	12
<i>Охрімчук І. В.</i> Адаптація та реабілітація: особливості адаптивного фізичного виховання для студентів спеціальних медичних груп.....	14
<i>Петренко Н.В.</i> Резильєнтність здобувачів вищої освіти університету до стресу за допомогою фізичного навантаження.....	16
<i>Пономаренко Н. Г.</i> Qualitätssicherung im bayerischen Bildungssystem: Mechanismen und Strategien.....	18
<i>Ракова А. Ю.</i> Active learning and critical thinking development.....	19
<i>Рябов Є. І.</i> Активний спосіб життя - вибір свідомої людини.....	21
<i>Саламатіно О. О.</i> The main tips to succeed in interview in English.....	23
<i>Тішечкіна К. В.</i> Gamification of the educational process in foreign language learning: modern approaches and challenges.....	25
<i>Фаріонов В. М.</i> Використання гімнастичної термінології на заняттях з фізичної культури зі здобувачами вищої освіти.....	27

МІННА БЕЗПЕКА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

Болотських С.В. – старший викладач кафедри фізичного виховання та базової загальновійськової підготовки МНАУ

У статті розглянуто проблему мінної небезпеки в аграрному секторі України, що виникла внаслідок масштабних бойових дій. Наведено основні типи вибухонебезпечних предметів, які можуть бути розташовані на сільськогосподарських угіддях, причини ризиків для фермерів та пропозиції щодо зменшення загроз.

Ключові слова: *Мінна безпека, аграрний сектор, розмінування, вибухонебезпечні предмети, охорона праці, фермери, ДСНС України.*

Унаслідок повномасштабної агресії російської федерації, розпочатої в 2022 році, значна частина території України забруднена мінами, боєприпасами та саморобними вибуховими пристроями. Ця ситуація не лише створює військову загрозу, але й має серйозні соціально-економічні наслідки, особливо для аграрного сектору, який є одним із ключових елементів української економіки. За даними Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС), понад 30% території країни потребує гуманітарного розмінування [1]. Більшість із цих територій — це орні землі, де здійснюються або плануються сільськогосподарські роботи, що підкреслює важливість вирішення проблеми мінної небезпеки.

Аграрний сектор України постраждав особливо сильно в умовах війни. Сільське господарство безпосередньо пов'язане з обробіткою ґрунту та використанням земельних ділянок для вирощування культур. Присутність мін на полях становить реальну загрозу життю фермерів, трактористів, комбайнерів та інших працівників [2]. Кожен рік фіксуються випадки підривів цивільних осіб на сільськогосподарських угіддях, що свідчить про серйозний ризик для життя людей, які працюють на землі.

Міни бувають різних типів: протитанкові, протипіхотні, касетні боєприпаси, міни-пастки. Вони можуть бути приховані в землі, під шаром снігу, у буртах або на польових дорогах [3]. Часто такі вибухонебезпечні предмети потрапляють на територію через дистанційне мінування артилерією або безпілотними системами. Це створює додаткову небезпеку для сільськогосподарських робіт, оскільки працівники можуть не знати, де саме можуть бути заховані міни.

Розмінування є вкрай трудомістким і дорогим процесом. Повне очищення територій України може тривати від 10 до 70 років [4]. Це залежить від багатьох факторів, таких як типи мін, площа забруднених територій, а також наявність ресурсів для проведення розмінування. Поки триває цей процес, аграрний сектор стикається з серйозними викликами. Відсутність безпечних земель призводить до зменшення обсягів виробництва, що, у свою чергу, негативно впливає на продовольчу безпеку країни.

У зв'язку з цими викликами, головне завдання аграрного сектору сьогодні — запобігати жертвам, формуючи у працівників культуру мінної безпеки. Це включає в себе навчання і підвищення обізнаності про небезпеки, пов'язані з мінами, а також розробку чітких інструкцій щодо безпечної поведінки. Основні правила поведінки при мінній небезпеці включають: не торкатися невідомих предметів чи уламків техніки; не намагатися самостійно їх переміщати або розкопувати; позначити місце знахідки підручними засобами (гілка, палка, шматок тканини); негайно повідомити про знахідку представникам ДСНС, поліції або місцевої влади; не проводити жодних механізованих робіт без офіційного дозволу після перевірки території саперами [5].

Організації аграрного сектору повинні вжити ряд організаційних заходів для забезпечення безпеки працівників: перед початком сільськогосподарського сезону необхідно провести обстеження земельних ділянок на наявність небезпечних предметів; підприємства повинні розробити та затвердити інструкції з мінної безпеки і охорони праці, які будуть

доступні для всіх працівників; проведення регулярних інструктажів та навчань для всіх працівників є необхідним для підвищення їх обізнаності про мінну небезпеку; підтримка комунікації з місцевими військовими адміністраціями та підрозділами ДСНС також є важливим аспектом безпеки; створення наочних матеріалів (пам'ятки, плакати) та їх розміщення на виробничих дільницях допоможе підвищити обізнаність серед працівників.

Необхідно пам'ятати, що недбалість або спроба самостійного розмінування є прямою загрозою життю. Тільки кваліфіковані фахівці мають право проводити ідентифікацію, знешкодження чи вилучення вибухонебезпечних предметів [6]. Мінна небезпека — це не лише військова, але й соціально-економічна проблема, яка безпосередньо впливає на продовольчу безпеку України. Для її подолання необхідна системна робота держави, аграріїв і працівників освіти в напрямі просвітницької діяльності, навчання та дотримання заходів безпеки. Людське життя — найвища цінність, і його збереження має залишатися основним пріоритетом у будь-яких умовах.

Література:

1. Інформаційно-аналітична довідка про надзвичайні ситуації в Україні у 2023 році DSNS 2023.
2. Аграрії щодня ризикують життям, щоби виростити та зібрати врожай на прифронтових територіях. Agronews.ua <https://agronews.ua/news/ozvucheno-osnovni-problemy-ukrayinskyh-agrariyiv-u-2023-roczy/>
3. Міни проти людей. Основні типи протипіхотних мін. Ірина Земляна. 2023.
4. Повне розмінування України може тривати до 70 років. 2026 <https://superagronom.com/news/22307>
5. Мінна безпека для фермерів: що потрібно знати перед виходом у поле <https://agronews.ua/news/minna-bezpeka-dlya-fermeriv-shho-potribno-znaty-pered-vyhadom-u-pole/>
6. Порядок дій під час виявлення та знешкодження вибухонебезпечних предметів : методичні рекомендації. Київ : Скіф, 2024.

УДК 811.111:378:37.091.3:004.8

INTEGRATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE, CLIL, AND BLENDED LEARNING IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING IN HIGHER EDUCATION

Ганніченко Т.А. – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри іноземних мов МНАУ.

This paper explores contemporary approaches to English language teaching in higher education institutions with a focus on the integration of artificial intelligence technologies, the CLIL (Content and Language Integrated Learning) approach, and blended learning. The study examines the didactic potential of learning management systems, particularly MOODLE, in combination with AI-driven tools for enhancing personalization, learner autonomy, and the development of communicative competence. Special attention is given to the pedagogical alignment of online and face-to-face components, as well as to the challenges of implementing innovative methodologies in constrained and unstable educational environments. The findings suggest that the systematic integration of these approaches contributes to more effective and resilient language learning.

Keywords: English language teaching, blended learning, CLIL, artificial intelligence, MOODLE, higher education, digital pedagogy, learning personalization.

У статті досліджено сучасні підходи до викладання англійської мови у закладах вищої освіти з урахуванням інтеграції технологій штучного інтелекту, CLIL-підходу та змішаного навчання. Обґрунтовано дидактичний потенціал систем управління навчанням, зокрема MOODLE, у поєднанні з інструментами штучного інтелекту для персоналізації освітнього

процесу, розвитку ініомовної комунікативної компетентності та підвищення автономії здобувачів освіти. Розкрито особливості поєднання предметно-мовного інтегрованого навчання з цифровими технологіями в умовах вищої школи. Проаналізовано педагогічні можливості оптимального розподілу навчальної діяльності між онлайн та офлайн компонентами. Визначено основні труднощі впровадження інноваційних підходів, зокрема обмеженість технічних ресурсів, недостатній рівень цифрової компетентності викладачів та ризики академічної недоброчесності. Доведено, що комплексне використання змішаного навчання, CLIL та технологій штучного інтелекту сприяє підвищенню ефективності навчання, формуванню професійно орієнтованої ініомовної компетентності та розвитку навичок самостійної навчальної діяльності.

Ключові слова: *викладання англійської мови, заклади вищої освіти, змішане навчання, CLIL, штучний інтелект, MOODLE, цифрові технології, персоналізація навчання, ініомовна комунікативна компетентність.*

The transformation of higher education in recent years has been significantly influenced by rapid technological advancement and the increasing demand for professionally oriented foreign language competence. Within this context, English language teaching (ELT) has undergone substantial methodological shifts, moving towards more flexible, technology-enhanced, and learner-centered models. Among the most relevant developments is the integration of blended learning, CLIL methodology, and artificial intelligence tools, which collectively redefine the structure and delivery of language instruction.

Blended learning has evolved from a supplementary approach into a core pedagogical framework that enables the combination of synchronous and asynchronous learning modes. In parallel, the CLIL approach has gained prominence as a means of integrating subject-specific content with language acquisition, thereby aligning language learning with students' professional needs. The emergence of artificial intelligence further expands these possibilities by introducing adaptive, data-driven mechanisms into the educational process. The convergence of these three components creates a multidimensional instructional model that addresses both pedagogical and contextual challenges in higher education.

The conceptual foundation of this study is based on the intersection of three complementary approaches. Blended learning is understood not merely as a combination of online and offline instruction, but as a structured pedagogical system in which each modality serves distinct didactic functions. In this framework, online environments provide opportunities for individualized learning, self-paced practice, and continuous assessment, whereas face-to-face interaction remains essential for the development of communicative competence and social engagement.

The CLIL approach introduces an additional dimension by integrating language learning with disciplinary content. This dual-focus methodology enhances cognitive engagement and facilitates the acquisition of specialized vocabulary and discourse patterns. When implemented within a blended learning environment, CLIL allows for a more efficient distribution of content, whereby theoretical and informational components can be delivered online, while interactive and communicative activities are reserved for in-class sessions.

Artificial intelligence functions as an enabling technology within this framework. Its primary contribution lies in the capacity to support adaptive learning, automate feedback, and generate instructional content. AI-driven tools can analyze learner performance, identify gaps in knowledge, and provide tailored recommendations, thereby enhancing the overall effectiveness of the learning process. At the same time, the pedagogical value of AI depends on its alignment with clearly defined instructional objectives.

The practical implementation of the integrated model is largely facilitated by learning management systems, among which MOODLE occupies a central position in many higher education institutions. As an open-source platform, MOODLE provides a flexible infrastructure for organizing course content, managing assessments, and supporting interaction between participants.

Within a blended learning framework, MOODLE serves as the primary environment for asynchronous activities. It enables the delivery of multimedia materials, including texts, videos, and

interactive exercises, and supports various forms of assessment, such as quizzes, assignments, and peer review. The integration of artificial intelligence tools into this environment further enhances its functionality. For instance, automated writing evaluation systems can provide immediate feedback on linguistic accuracy, while AI-based text generators can be used to create customized learning materials and prompts for discussion.

The use of MOODLE in combination with AI technologies also contributes to the development of learner autonomy. Students are able to access resources at their own pace, monitor their progress, and engage in self-directed learning. However, this requires careful instructional design to ensure that digital tools are used in a pedagogically meaningful way rather than as an end in themselves.

The application of the CLIL approach within a blended and AI-supported environment offers significant opportunities for enhancing both language and content learning. In higher education, this is particularly relevant for students of non-linguistic specialties, for whom English serves as a medium of professional communication.

In such contexts, online components can be used to introduce subject-specific terminology and conceptual frameworks through readings, video lectures, and interactive modules. These materials can be supplemented by AI-generated exercises that adapt to the learner's level of proficiency. Face-to-face sessions, in turn, provide a space for applying this knowledge through discussions, presentations, and collaborative projects.

This integration supports the development of higher-order cognitive skills, as students are required not only to understand content but also to process and communicate it in a foreign language. Moreover, the use of digital tools allows for the incorporation of authentic materials and real-world tasks, thereby increasing the relevance and practicality of language learning.

Despite the potential benefits of the integrated approach, its implementation is associated with a number of challenges. One of the primary issues is the uneven distribution of technological resources, which can limit access to digital learning environments and tools. This is particularly significant in contexts where infrastructure is affected by external factors, requiring the development of flexible and resilient instructional models.

Another challenge concerns the level of digital competence among educators. Effective integration of blended learning, CLIL, and AI requires not only technical skills but also an understanding of how these elements interact within a pedagogical framework. Without appropriate training and methodological support, there is a risk that technology will be used in a superficial or ineffective manner.

In addition, the use of artificial intelligence raises questions related to academic integrity and the authenticity of student work. While AI tools can support learning, they may also be misused, which necessitates the development of appropriate assessment strategies and ethical guidelines.

Empirical observations indicate that the integration of blended learning, CLIL, and AI technologies has a positive impact on student engagement and learning outcomes. The flexibility of the blended model allows students to manage their learning more effectively, while the CLIL approach enhances the relevance of language instruction by linking it to professional contexts. Artificial intelligence contributes to this process by enabling personalization and providing immediate feedback, which are critical factors in language acquisition.

Furthermore, this integrated approach fosters the development of transversal skills, including critical thinking, digital literacy, and the ability to work with information in a foreign language. These competencies are essential in the contemporary academic and professional environment, where adaptability and continuous learning are increasingly important.

Thus, the integration of artificial intelligence, CLIL methodology, and blended learning represents a promising direction for the development of English language teaching in higher education. This approach provides a comprehensive framework that combines pedagogical innovation with technological advancement, ensuring both the effectiveness and resilience of the educational process.

The findings of this study suggest that successful implementation requires a systematic approach, including careful instructional design, teacher training, and consideration of contextual factors. Future research should focus on developing and empirically validating specific models of AI

integration in language education, as well as on exploring their long-term impact on learning outcomes in diverse educational settings.

References:

1. Beatty, K. (2019). *Teaching and researching computer-assisted language learning* (3rd ed.). Routledge.
2. Bower, M. (2019). Technology-mediated learning theory. *British Journal of Educational Technology*, 50(3), 1035–1048.
3. Chapelle, C. A. (2020). *English language learning and technology: Lectures on applied linguistics in the age of information and communication technology*. John Benjamins.
4. Godwin-Jones, R. (2018). Using mobile technology to develop language skills and cultural understanding. *Language Learning & Technology*, 22(3), 1–17.
5. Graham, C. R. (2019). Current research in blended learning. In M. G. Moore & W. C. Diehl (Eds.), *Handbook of distance education* (4th ed., pp. 173–188). Routledge.
6. Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2019). *Artificial intelligence in education: Promises and implications for teaching and learning*. Center for Curriculum Redesign.
7. Klimova, B., & Pikhart, M. (2020). Cognitive and applied linguistics aspects of using artificial intelligence in language learning. *Applied Sciences*, 10(12), 1–12.
8. Kukulska-Hulme, A., & Viberg, O. (2018). Mobile collaborative language learning: State of the art. *British Journal of Educational Technology*, 49(2), 207–218.
9. Marsh, D., Mehisto, P., Wolff, D., & Frigols-Martín, M. J. (2019). *The European framework for CLIL teacher education*. European Centre for Modern Languages.
10. McCarthy, M. (2019). *English vocabulary in use: Advanced* (with digital resources). Cambridge University Press.
11. Panagiotidis, P. (2021). Artificial intelligence in education: Applications and challenges. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 2, 100013.
12. Pérez Cañado, M. L. (2018). Innovations and challenges in CLIL teacher training. *Theory Into Practice*, 57(3), 185–193.
13. Pérez Cañado, M. L. (2020). Addressing the research gap in CLIL: Systematic review. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 23(3), 1–16.
14. Richards, J. C. (2017). *Curriculum development in language teaching* (2nd ed.). Cambridge University Press.
15. Stockwell, G. (2022). *Mobile assisted language learning: Concepts, contexts and challenges*. Cambridge University Press.
16. Walker, A., & White, G. (2018). *Technology enhanced language learning: Connecting theory and practice*. Oxford University Press.
17. Zawacki-Richter, O., Marín, V. I., Bond, M., & Gouverneur, F. (2019). Systematic review of research on artificial intelligence applications in higher education. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 16(39), 1–27.

УДК 811.111:005.966

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Коржевський М. Ю. – керівник фізичного виховання ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж МНАУ»

У статті розглядаються основні шляхи впровадження фізичної культури в повсякденний побут здобувачів фахової передвищої освіти і шляхи формування здорового життя студентської молоді.

Ключові слова: фізична культура, здоровий спосіб життя здобувачів фахової передвищої освіти, засоби фізичної культури.

Студентство, як самостійна соціальна група, завжди було об'єктом особливої уваги. Протягом останніх десятиліть відзначено тривожну тенденцію погіршення здоров'я молоді, її фізичної підготовленості. Це пов'язано не тільки зі змінами, що сталися в економіці, екології, умовами праці та побуту населення, але і з недооцінкою в суспільстві оздоровчої та виховної функції, що позначилося на гармонійному розвитку особистості. Сьогодні здоров'я нації викликає занепокоєння у зв'язку зі збільшенням кількості споживачів наркотиків, алкоголю, тютюну, низькою руховою активністю молоді. Таким чином, змінилися цілі й завдання фізичного виховання здобувачів фахової передвищої освіти коледжу.

Фізична культура, являючись частиною загальної культури, у університеті представлена як учбова дисципліна і обов'язковий компонент гармонійного розвитку особистості і професійної підготовки здобувача фахової передвищої освіти. Одне з найважливіших завдань учбового процесу з фізичного виховання полягає не тільки в конкретному навчанні умінь і навичок, а й у вмінні застосовувати ці знання в майбутньому, удосконаленню стилю життя та становленню особистості.

Оскільки культурний розвиток передбачає становлення системи цінностей особистості, однією з цілей формування здорового способу життя здобувачів фахової передвищої освіти являється розвиток у них ціннісного відношення до свого здоров'я. Включення здоров'я в систему цінностей необхідно, особливо у вигляді цілі, досягнення якої потребує постійної цілеспрямованої діяльності. Тобто оздоровча діяльність як потреба, повинна формуватись у комплексі разом з іншими потребами і цінностями особистості [3].

Зміст здорового способу життя включає в себе три компонента:

- Інтелектуальний — знання в області валеології, організація здорового способу життя, збереження і зміцнення здоров'я.
- Ефективно-практичний — застосування валеологічних знань, умінь і навичок в практиці здорового способу життя [2].

В наш час основна частина молоді не привчена займатись збереженням здоров'я самостійно. Одним із важливих завдань фізичного виховання постає формування у здобувачів фахової передвищої освіти свідомого творчого відношення до підвищення рівня фізичної культури, розвитку мотивації і в самоорганізації здорового способу життя.

Виділяють три рівні саморозвитку здорового способу життя.

На першому (низькому) рівні потреби в саморозвитку здоров'я ще не набрали конкретного змісту. Вони існують лише у вигляді слабкого бажання стати здоровішими.

На другому (середньому) рівні ціль стає більш конкретною. Здобувач фахової передвищої освіти ставить перед собою певні завдання по саморозвитку здоров'я. Проте ці завдання не стосуються його особистості в цілому, а окремих умінь.

На третьому (високому) рівні здобувач фахової передвищої освіти самостійно і всебічно аналізує і конкретно формує цілі саморозвитку здоров'я, розуміє можливості їх реалізації в процесі практичної роботи [1].

Збереження і зміцнення здоров'я здобувачів фахової передвищої освіти являється актуальною проблемою і потребує комплексного рішення системи взаємопов'язаних питань, таких як створення здоров'язберігаючого освітнього середовища, комплексного використання засобів фізичної культури в процесі фізичного виховання здобувачів фахової передвищої освіти, формуванню відповідального відношення до свого здоров'я. В рішенні проблеми формування, укріплення та збереження здоров'я здобувачів фахової передвищої освіти ведуче місце займає фізична культура, а саме використання її форм, засобів, методів та природних факторів. На сьогоднішній день класична модель занять фізичною культурою в вищих навчальних закладах не завжди відповідає сучасним потребам, і саме тому потрібно шукати нестандартні підходи для організації занять з фізичного виховання.

Важливий компонент здоров'я і здорового способу життя — це систематичне заняття фізичною культурою. Роль цих занять полягає не тільки в позитивному впливі на організм

здобувача фахової передвищої освіти, а й у вихованні ціннісних орієнтацій на здоров'я, формуванні умінь самостійно займатись фізичними вправами, використовувати їх в цілях дозвілля, відпочинку та саморозвитку.

Для формування звичок здорового способу життя, окрім занять фізичної культури, здобувачам фахової передвищої освіти також треба:

1. Щоранку виконувати ранкову гігієнічну гімнастику (10–15 хв).
2. Проводити більше часу на свіжому повітрі.
3. Відвідувати клуби здоров'я або оздоровчо-спортивні секції (2-3 рази на тиждень) або займатися самостійно фізичними вправами в аналогічному режимі.
4. Не користуватися ліфтом, підніматися на поверхи пішки.
5. Внести в розпорядок дня вечірні прогулянки.
6. У вільний час брати участь у культурно-розважальних заходах.

Здоровий спосіб життя — це складне суспільне явище, яке формується в процесі цілеспрямованого систематичного виховання, на основі відношення до свого здоров'я, а також до організації ведення здорового способу життя. Процес формування здорового способу життя здобувача фахової передвищої освіти повинен проходити в комплексі з іншими орієнтаційними цінностями здобувача фахової передвищої освіти, включати в себе рішення не тільки загальних проблем здоров'я, а також індивідуальний підхід, розвиток мотивації, самовиховання та особливості майбутньої професії.

Література:

1. Язловецька, Оксана. Фізичне виховання і спорт у шкільній освіті європейських країн / Оксана Язловецька // Рідна школа. — 2017. — № 3/4.
2. Фізіологія спортивної діяльності: підручник [для студентів навч. закл. фіз. виховання і спорту/ А. С. Ровний, В. М. Ільїн, В. С. Лізогуб, О. О. Ровна] ; М-во освіти і науки України, харків. держ. акад. фіз. культури та ін.) - Харків : ХНАДУ, 2015. - 555 с. : іл., табл. — Бібліогр.
3. Основи здорового способу життя : підручник / [М. І. Кручаниця та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Ужгор. нац. ун-т", ф-т здоров'я людини. — Ужгород : РІК-У, 2016. — 263 с. : іл., табл. — Бібліогр.

УДК 811.111'373.7

ПРОФЕСІЙНИЙ КОМПОНЕНТ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДЕРЖСЛУЖБОВЦЯМИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Марковська А. В. – кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри іноземних мов МНАУ.

Стаття присвячена вивченню професійного компоненту вивчення англійської мови держслужбовцями в умовах Європейської інтеграції. Розкрито вимоги щодо професійного рівня володіння англійською мовою та реалізацію цих вимог завдяки підготовці курсів.

Ключові слова: професійний компонент, держслужбовці, європейська інтеграція, рівень володіння іноземною мовою.

The article is devoted to the study of the professional component of learning English by civil servants in the context of European integration. The requirements for the professional level of English proficiency and the implementation of these requirements through the preparation of courses are disclosed.

Keywords: professional component, civil servants, European integration, level of foreign language proficiency.

Іноземна мова – важлива складова частина підготовки держслужбовців різних категорій в умовах інтенсивного розвитку економіки та науково-технічних зв'язків України, інтеграції до європейських освітянських структур згідно з Сорбонською та Болонською деклараціями для створення єдиного Європейського освітнього простору, в якому національні ідентичності та спільні інтереси можуть взаємодіяти та зміцнюватись на користь Європи та її громадян взагалі. Метою Закону (ВВР, 2024, № 38, ст.243) [1] є сприяння забезпеченню застосування англійської мови як однієї з мов міжнародного спілкування на всій території України у публічних сферах суспільного життя, визначених цим Законом, а саме:

– для держслужбовці категорії А, голови місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників (2 роки після припинення воєнного стану щоб підготуватись) [2].

– для держслужбовців категорії Б і В, працівників прокуратури, Нацполупу (старшого і середнього керівного складу), податкових та митних органів (встановлений термін в 4 роки після війни на вивчення англійської для отримання відповідної посади) [2].

Мотивацією для вивчення іноземної мови служить професійна потреба стати висококваліфікованим фахівцем з умінням спілкуватися іноземною мовою та здійснювати обмін інформацією у сфері ділового та професійного співробітництва.

Вимоги щодо рівня володіння англійською мовою особами, які претендують на зайняття посад, визначених Законом України (від 27 червня 2024) можна розділити на дві категорії.

1. Вимоги щодо відповідного рівня володіння англійською мовою особами, які претендують на зайняття посад, визначених порядок проведення іспиту на визначення рівня володіння англійською мовою, а також перелік документів, що засвідчують рівень володіння англійською мовою, у тому числі сертифікатів міжнародного зразка, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2. Вимоги щодо рівня володіння англійською мовою розробляються з урахуванням шкали рекомендацій Ради Європи з мовної освіти (CEFR) [3].

Навчальні курси для держслужбовців, які будуть спеціально розроблені з програмами та матеріалами, що сприятимуть формуванню навичок усного та письмового спілкування англійською мовою у професійній діяльності та побутовій сфері.

Новизна програми з курсів «Англійська мова для професійного спілкування держслужбовців» базується на попередніх досягненнях, а також враховує ті недоліки, що існували у практиці викладання та вивчення англійської мови як іноземної та англійської мови для професійного спілкування. Вона повинна бути зорієнтована як на слухача, так і на процес навчання і базується на сучасних дидактичних принципах викладання і вивчення мов у ВНЗ.

Програма курсів повинна бути модульною за організацією навчання та оцінювання. Це дозволяє на відповідних етапах навчання удосконалювати й визнавати компоненти програми, а також подальші робочі програми, які можуть мати свої відмінності у різних ВНЗ та змінюватися з плином часу відповідно до потреб слухачів курсів. Навчальні модулі мають відповідати вимогам національної кредитномодульної системи, яку було запроваджено у вищій освіті як передумову для приєднання України до Болонського процесу (див. документи, пов'язані з Болонським процесом [4]).

Предметом навчальних курсів буде підготовка працівників держслужби та інших до ведення професійної діяльності засобами іноземної мови; формування базових знань з іноземної мови, а саме: фонетики, лексики та граматики англійської мови у академічному контексті.

Різні підготовлені курси будуть надавати слухачам курсів можливість розвивати мовну компетенцію і стратегії, які їм необхідні для ефективної участі в процесі навчання і в тих ситуаціях професійного спілкування, в яких вони можуть опинитися. В результаті навчання піднімається рівень володіння англійською мовою у здобувачів курсів, що, у свою чергу, сприяє підвищенню їхньої мобільності та конкурентоздатності на ринку праці.

Література:

1. Закон «Про застосування англійської мови в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20#Text> Мова укр. (Дата звернення 07.03.2026)
2. Набув чинності Закон про застосування англійської мови URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/228778_nabuv-chinnost-zakon-pro-zastosuvannya-anglysko-movi-v-ukran Мова укр. (Дата звернення 07.03.2026)
3. Рівні володіння англійською мовою. URL: <https://www.britishcouncil.org.ua/english/levels> Мова укр. (Дата звернення 07.03.2026)
4. Участь України у Болонському процесі: 12 років на шляху до європейського історичного простору. URL: <http://kb.nuos.edu.ua/bologna-process.html> Мова укр. (Дата звернення 07.03.2026)

УДК 796:316.346.32-053.6

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ МАСОВОГО СПОРТУ СЕРЕД МОЛОДІ

Медведєва Л.М – старша викладачка кафедри фізичного виховання та базової загальної підготовки МНАУ.

Масовий спорт є важливим чинником фізичного, психологічного та соціального розвитку молоді. Популяризація фізичної активності серед молоді сприяє зміцненню здоров'я, формуванню соціальних навичок і розвитку відповідальної громадянської позиції. Для ефективного залучення молоді необхідне поєднання освітніх, соціальних та технологічних заходів.

***Ключові слова:** масовий спорт, молодь, фізична активність, популяризація, здоровий спосіб життя.*

Масовий спорт є невід'ємною складовою здорового способу життя та соціального розвитку молоді. Сьогодні, коли темпи сучасного життя зростають, а технології дедалі більше замінюють фізичну активність, питання популяризації масового спорту стає надзвичайно актуальним. Спорт не лише зміцнює фізичне здоров'я, а й формує соціальні навички, дисципліну, командний дух і морально-психологічну стійкість. Молодь, яка активно займається спортом, краще справляється зі стресом, має підвищену самооцінку та зменшене ризиковане поведіння.

Важливість масового спорту для молоді важко переоцінити. Фізична активність позитивно впливає на розвиток серцево-судинної системи, дихальної системи, опорно-рухового апарату та обміну речовин. Регулярні заняття спортом допомагають уникнути багатьох хронічних захворювань, сприяють збереженню оптимальної ваги тіла та покращують імунну систему. Для молоді, яка перебуває у періоді інтенсивного фізичного та психічного розвитку, спорт стає важливим чинником профілактики ожиріння, порушень постави та психологічних проблем, пов'язаних із соціальним тиском та стресом.

Однією з головних задач популяризації масового спорту серед молоді є формування позитивного ставлення до фізичної активності. Для цього важливо створювати доступні та привабливі умови для занять спортом [1, с. 92-105]. Спортивні майданчики, тренажерні зали, клуби за інтересами, школи спортивної майстерності дозволяють залучати молодь до активного способу життя. Не менш важливим є використання сучасних технологій та медіаресурсів для мотивації молоді: мобільні додатки, соціальні мережі, відео-уроки та онлайн-челенджі стимулюють інтерес до спорту і створюють ефект колективної участі.

Велике значення має робота освітніх закладів. Школи та університети можуть стати платформою для популяризації масового спорту через організацію регулярних спортивних

секцій, змагань, турнірів та флешмобів. Важливо, щоб спортивні заняття були цікавими та різноманітними, адже одноманітність може призвести до втрати інтересу серед учнів і студентів.

Соціальні фактори також суттєво впливають на популяризацію масового спорту. Молодь часто орієнтується на приклади кумирів, друзів та медіа-персон. Відомі спортсмени та громадські діячі, які активно пропагують фізичну активність, можуть стати потужним мотиватором для молодого покоління. Кампанії на підтримку здорового способу життя, участь у благодійних спортивних заходах, спортивні марафони та акції «Здоровий спосіб життя» формують позитивну соціальну атмосферу та стимулюють до активної участі у масових спортивних заходах.

Економічний аспект також важливий для розвитку масового спорту. Доступність спортивних закладів та обладнання залежить від рівня фінансування, яке забезпечують державні органи, місцеве самоврядування, бізнес та громадські організації. Інвестиції у спортивну інфраструктуру, організацію заходів та освітні програми дозволяють не лише залучати молодь до спорту, а й формувати нові робочі місця, розвивати туристичний потенціал регіонів та створювати додаткові джерела доходу через спортивні події.

Не можна обійти увагою психологічний ефект занять спортом. Масовий спорт допомагає молоді розвивати такі якості, як стресостійкість, вміння долати труднощі, співпрацювати у команді та відповідати за результат. Спільні заняття, змагання та тренування сприяють формуванню колективізму та почуття відповідальності, зменшують ризик асоціальної поведінки та заохочують до здорового способу життя. Психологічна підтримка у спортивних колективах часто стає додатковим мотиватором для регулярної участі та розвитку особистісних якостей.

Популяризація масового спорту передбачає також активне використання інноваційних підходів та інтерактивних форм роботи. Наприклад, організація спортивних фестивалів, тематичних спортивних тижнів, онлайн-змагань та віртуальних марафонів робить спорт більш доступним і привабливим для молоді.

Масовий спорт серед молоді також тісно пов'язаний із формуванням національної та місцевої ідентичності. Спільні спортивні заходи, участь у чемпіонатах та турнірах не лише сприяють фізичному розвитку, а й виховують патріотичні почуття, почуття приналежності до громади та країни. Спорт об'єднує людей різного віку, соціального стану та культурного походження, створюючи атмосферу дружби та взаємоповаги.

У процесі популяризації масового спорту важливим є забезпечення рівного доступу до спортивних можливостей для всіх категорій молоді, включаючи осіб із обмеженими фізичними можливостями та молодь із малозабезпечених сімей. Державні та громадські програми повинні передбачати безкоштовні або пільгові заняття, доступ до спортивного обладнання та майданчиків, організацію спеціалізованих секцій для осіб з інвалідністю [3, с. 82-84]. Такі ініціативи дозволяють залучати ширшу аудиторію та формувати інклюзивне середовище для всіх учасників спортивного руху.

Не менш важливим є міжнародний досвід у популяризації масового спорту. Багато країн активно використовують комплексні підходи, що поєднують освітні, соціальні та економічні заходи. Наприклад, у скандинавських країнах існують програми, що забезпечують безкоштовний доступ до спортивних майданчиків, організацію шкільних та громадських спортивних заходів, участь професійних тренерів у навчанні дітей і молоді. У таких країнах спорт є невід'ємною частиною повсякденного життя, а культура фізичної активності формує здорове покоління, яке цінує власне здоров'я та соціальну взаємодію.

Популяризація масового спорту серед молоді потребує взаємодії держави, громадських організацій, освітніх закладів та бізнесу. Лише комплексний підхід дозволяє створити умови, за яких спорт стає не примусовою нормою, а привабливим та бажаним елементом життя [2, с. 214-217]. Потрібно враховувати інтереси різних груп молоді, пропонувати різноманітні форми активності, стимулювати мотивацію через приклади успішних спортсменів, соціальні та медіа-кампанії.

Популяризація спорту серед молоді – це не лише питання фізичного розвитку, а й стратегічний напрямок розвитку суспільства. Вона формує майбутнє покоління, здатне підтримувати високий рівень здоров'я, активності та соціальної відповідальності. Ефективна робота у цьому напрямку вимагає координації зусиль усіх зацікавлених сторін, інноваційних підходів та систематичної підтримки. Лише тоді спорт стане не примусовою нормою, а життєвою цінністю для молодого покоління.

Таким чином, популяризація масового спорту серед молоді є важливим елементом соціального, фізичного та психологічного розвитку. Вона сприяє формуванню здорового способу життя, соціальних компетенцій, патріотизму та відповідальності. Масовий спорт не лише об'єднує молодь, а й створює умови для формування майбутнього, в якому здоров'я, активність та соціальна взаємодія є основою життя кожної людини. Системна робота у цьому напрямку, підтримка держави, освітніх закладів та громадських організацій здатна забезпечити стабільне залучення молоді до спорту та формування нового покоління, орієнтованого на здоров'я, активність і соціальну взаємодію.

Література:

1. Державна освітня політика в сфері фізичної культури та спорту: монографія / За загальною редакцією Д.О. Грицишена. Житомир: Видавничий дім «Бук-друк», 2025. 300 с. URL: https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8990/Монографія_фізкульт_спорт_2025.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Юденко О.В., Романенко В.В., Смірнова І.М., Семаль Н.В. Фізична культура і спорт як один із пріоритетних напрямків державної політики. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*. №7. 2025. С. 214-217. URL: <https://spppc.com.ua/index.php/journal/article/download/2757/2727>
3. Каліберда, О., Мельников, А. Сучасні форми спортивно-масової роботи серед учнівської молоді. *Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення*. 2024. С. 82–91. URL: <https://journals.urau.ua/hdafk-tmfv/article/view/307554>

УДК 796.011.3:615.8-056.26

АДАПТАЦІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ: ОСОБЛИВОСТІ АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП

Охрімчук І.В. – викладачка кафедри фізичного виховання та базової загальновійськової підготовки МНАУ.

У роботі розглядаються особливості адаптивного фізичного виховання студентів спеціальних медичних груп у закладах вищої освіти. Проаналізовано роль фізичної активності як засобу адаптації, профілактики та реабілітації студентів із відхиленнями у стані здоров'я. Окреслено основні принципи організації занять, зокрема індивідуальний підхід, поступове збільшення фізичного навантаження та медичний контроль. Висвітлено значення спеціальних фізичних вправ, дихальної гімнастики та коригувальних програм для покращення фізичного і психоемоційного стану студентів. Дослідження підкреслює важливість адаптивного фізичного виховання у формуванні здорового способу життя та соціальної адаптації молоді.

Ключові слова: адаптивне фізичне виховання, спеціальні медичні групи, фізична активність, реабілітація, студенти, здоров'я, фізична культура, адаптація, профілактика.

У сучасних умовах розвитку системи вищої освіти значна увага приділяється збереженню та зміцненню здоров'я студентської молоді. Зростання навчальних навантажень, малорухливий спосіб життя, стресові фактори та погіршення екологічної ситуації призводять до

збільшення кількості студентів із різними відхиленнями у стані здоров'я. Саме тому у закладах вищої освіти формується система спеціальних медичних груп, до яких належать студенти з хронічними захворюваннями, функціональними порушеннями організму або тимчасовими обмеженнями щодо фізичних навантажень.

Одним із важливих напрямів роботи з такою категорією студентів є адаптивне фізичне виховання, яке поєднує медичні, педагогічні та соціально-психологічні аспекти. Його основною метою є покращення функціонального стану організму, профілактика ускладнень захворювань, розвиток фізичних можливостей та сприяння соціальної адаптації студентів.

Адаптивне фізичне виховання ґрунтується на принципі індивідуального підходу. Це означає, що фізичні навантаження, методи та форми занять підбираються з урахуванням медичних показань, характеру захворювання, рівня фізичної підготовленості та психоемоційного стану студента. Такий підхід дозволяє уникнути перевантажень і водночас забезпечує поступове підвищення функціональних можливостей організму.

Наукові дослідження свідчать, що правильно організовані заняття фізичною культурою для студентів спеціальних медичних груп мають значний позитивний вплив на стан здоров'я. Регулярна фізична активність сприяє покращенню роботи серцево-судинної системи, нормалізації артеріального тиску, покращенню вентиляції легень і підвищенню загальної витривалості організму. Крім того, фізичні вправи позитивно впливають на функціонування нервової системи, знижують рівень стресу та покращують психоемоційний стан студентів.

Однією з важливих функцій адаптивного фізичного виховання є реабілітаційна функція. Фізичні вправи використовуються як ефективний засіб відновлення після хвороб, травм або функціональних порушень. Вони сприяють активізації обмінних процесів, покращують кровообіг і стимулюють роботу внутрішніх органів. Саме тому адаптивне фізичне виховання тісно пов'язане з лікувальною фізичною культурою, яка широко використовується в медичній практиці для реабілітації пацієнтів.

Особливе значення має використання спеціальних комплексів вправ. До них належать дихальні вправи, вправи для корекції постави, вправи на розвиток координації рухів, гнучкості та рівноваги. Також широко застосовуються вправи на розслаблення м'язів і зняття напруження. Вони допомагають нормалізувати роботу нервової системи та покращити загальне самопочуття студентів.

З медичної точки зору фізичні вправи впливають на організм через складні механізми нейрогуморальної регуляції. Під час фізичного навантаження активізується діяльність центральної нервової системи, покращується кровопостачання мозку та підвищується рівень біологічно активних речовин, таких як ендорфіни. Ці речовини позитивно впливають на емоційний стан людини, зменшують відчуття болю та підвищують рівень задоволення від фізичної активності.

Важливим аспектом адаптивного фізичного виховання є формування у студентів мотивації до здорового способу життя. Багато студентів спеціальних медичних груп мають негативний досвід фізичних навантажень або бояться займатися спортом через можливі ускладнення. Тому завдання викладачів полягає у створенні комфортних умов для занять, підтримці позитивного психологічного клімату та формуванні у студентів впевненості у власних можливостях.

Адаптивне фізичне виховання також виконує важливу соціальну функцію. Воно сприяє інтеграції студентів із обмеженими можливостями здоров'я у навчальне середовище, допомагає їм відчувати себе повноцінними учасниками студентського життя. Спільні заняття фізичною культурою сприяють розвитку комунікативних навичок, формують почуття підтримки та взаємодопомоги в колективі.

Організація занять у спеціальних медичних групах повинна відповідати певним принципам. Серед них важливими є принцип поступовості, систематичності, індивідуалізації та безпеки. Навантаження повинні збільшуватися поступово, щоб організм мав можливість адаптуватися до фізичної активності. Також важливо проводити регулярний медичний контроль, який дозволяє оцінити стан здоров'я студентів і своєчасно коригувати програму занять.

Сучасні підходи до адаптивного фізичного виховання передбачають використання інноваційних методик і технологій. Наприклад, застосування фітнес-програм, елементів йоги, пілатесу, лікувальної гімнастики та водної аеробіки. Ці методики дозволяють зробити заняття більш різноманітними та ефективними, а також сприяють підвищенню інтересу студентів до фізичної активності.

Окрему увагу приділяють використанню цифрових технологій у процесі фізичного виховання. Сучасні фітнес-трекери, мобільні додатки та інші цифрові інструменти дозволяють контролювати рівень фізичної активності, частоту серцевих скорочень, кількість кроків і інші показники. Це допомагає більш точно регулювати фізичні навантаження та забезпечувати індивідуальний підхід до кожного студента.

Наукові дослідження також підкреслюють важливість міждисциплінарного підходу до організації адаптивного фізичного виховання. У цьому процесі повинні брати участь не лише викладачі фізичної культури, але й лікарі, психологи та інші спеціалісти. Така співпраця дозволяє створити комплексну систему підтримки студентів і забезпечити більш ефективне відновлення їхнього здоров'я.

Таким чином, адаптивне фізичне виховання є важливим елементом системи фізичної культури у закладах вищої освіти. Воно спрямоване на збереження та зміцнення здоров'я студентів, їх фізичний розвиток, соціальну адаптацію та формування навичок здорового способу життя. Впровадження сучасних методів адаптивного фізичного виховання сприяє підвищенню якості освіти та створенню сприятливих умов для розвитку студентської молоді.

Література:

1. PubMed <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32285829/>
2. Atlantis Press <https://www.atlantis-press.com/proceedings/icoie-18/55912866>
3. Vilnius University Journals <https://www.journals.vu.lt/social-welfare/article/view/28108>
4. RCSI Journals <https://journals.rcsi.science/1994-4683/article/view/309621>
5. SLIB.UZ Scientific Library <https://www.slib.uz/en/article/view?id=32536>
6. International Journal of Scientific Innovations <https://ijsi.in/articles/adaptive-and-inclusive-physical-education/>
7. RCSI Science Journals <https://journals.rcsi.science/1810-0201/article/view/297543>

УДК 796:159.944.4:378

РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УНІВЕРСИТЕТУ ДО СТРЕСУ ЗА ДОПОМОГОЮ ФІЗИЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Петренко Н.В. – кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри фізичного виховання та базової загальновійськової підготовки МНАУ.

У статті розкрито, вплив занять фізичною культурою і спортом на розвиток соціальних навичок університетської молоді в умовах війни. Зміни в суспільстві можуть викликати стрес та тривогу. Виконання спортивних вправ може бути корисним засобом для зменшення стресу та поліпшення фізичного та психологічного стану молоді. Згідно з проведеним дослідженням, заняття фізичними вправами та спортом може позитивно вплинути на розвиток соціальних навичок здобувачів вищої освіти, зокрема, на здатність взаємодіяти, співпрацювати, а також зменшити рівень стресу та покращити самопочуття.

Ключові слова: аграрний університет, здобувачі вищої освіти, соціальні навички, університетська молодь, фізична активність, фізичні вправи

Умови війни можуть викликати стрес та тривогу, що негативно впливає на фізичне та психологічне здоров'я університетської молоді. Один із ефективних способів зменшення стресу та поліпшення самопочуття - це зайняття фізичними вправами. Крім того, фізична активність може сприяти розвитку соціальних навичок здобувачів вищої освіти.

Ключові складові соціальних навичок, такі як взаємодія та співпраця, можуть бути розвинуті через заняття фізичними вправами та спортом. Взаємодія між спортсменами під час тренувань та змагань може сприяти взаєморозумінню та співпраці між здобувачами вищої освіти університету. Також, спортивна команда може стати відмінною освітньою платформою для розвитку соціальних навичок, таких як лідерство, співпраця та взаємодопомога. Спортивна соціалізація включає в себе адаптацію особистості до складних систем цінностей, норм і принципів, які присутні в певному соціально-політичному середовищі. Іншими словами, через заняття фізичною культурою та спортом університетська молодь вчиться бути часткою суспільства, приймати загально визнані цінності, відношення та форми поведінки.

Комунікація є ще однією важливою складовою соціальних навичок, яку можна розвинути через спортивну активність. Під час гри чи тренування, спортсмени повинні бути в стані ефективно взаємодіяти між собою, щоб досягти спільної мети. Це може збільшити можливості здобувачів вищої освіти для розвитку навичок комунікації та забезпечити їх успіх у майбутньому. До того ж, спортивна активність може зменшити рівень стресу та покращити самопочуття університетської молоді. Умови війни можуть викликати тривогу та депресію серед здобувачів вищої освіти, що може негативно вплинути на їх соціальну поведінку. Однак, регулярні заняття фізичними вправами може допомогти зменшити рівень стресу та покращити настрій, що може позитивно вплинути на соціальну поведінку здобувачів вищої освіти.

Треба пам'ятати, що під час тренування підвищується пильність та концентрація, що допомагає відволіктися від проблем та сприяє зменшенню стресових ситуацій; заняття спортом піднімають настрій і дозволяють людині розслабитися, відчувати себе енергійною та здоровою, що в свою чергу допомагає знизити рівень тривожності; фізичні навантаження покращують пам'ять, увагу та концентрацію уваги [1].

Під час тренувального процесу потрібно вимкнути всі гаджети, слідкувати за своїм самопочуттям з початку і до кінця тренувальних занять, поміряти пульс; знизити робочу вагу на 20-30% на перших декількох заняттях у спортзалі, щоб уникнути травми; підтримувати свій організм поступовим збільшенням темпу та робочої ваги; дотримуйтесь режиму дня, включаючи сон та харчування, вести здоровий спосіб життя; написати план тренувань, в якому регулярність є головною метою, дозволяючи собі варіативність та свободу дій [2].

Варто пам'ятати, що під час бойових дій отримати поранення, або важку травму можуть не лише військові, а й цивільні люди, у тому ж числі здобувачі вищої освіти. Тому потрібно поставитись з розумінням ситуації, та не викреслювати заняття фізичними вправами та спорт зі свого життя. Після отримання травми під час бойових дій спорт та фізичні вправи можуть допомогти людям відновити функції руху, зняти біль та покращити фізичну форму. Заняття спортом можуть зменшити ризик виникнення депресії та тривожності. Більшість програм реабілітації включають фізичну реабілітацію та заняття фізичними вправами, що може допомогти відновити функції руху та координацію, збільшити міцність м'язів та зменшити біль.

Заняття спортом також можуть покращити соціальну адаптацію та самооцінку. Після перенесеної травми постраждалі можуть відчувати відчуженість та відчуття відстороненості від соціуму. Участь в спортивних заходах та постійні тренування (робота над собою) може допомогти зменшити ці відчуття та збільшити відчуття впевненості та самоповаги [3].

Тому, можна відмітити, що заняття фізичною культурою і спортом необхідні для студентської молоді університету в умовах війни, оскільки вони допомагають розвивати соціальні навички, які можуть бути корисні у майбутньому. Зокрема, взаємодія, комунікація та співпраця, які розвиваються під час занять фізичною культурою і спортом, можуть допомогти здобувачам вищої освіти перенести стресові ситуації, що може позитивно вплинути на соціальну поведінку здобувачів вищої освіти університету.

Література:

1. Коптев, А. (2023, April 13). Як спорт допомагає знизити рівень стресу — Сайт телеканалу Відкритий — <https://opentv.media/ua/yak-sport-dopomagaye-zniziti-riven-stresu>
2. Explainer. (2022). Спорт під час війни: як фізактивність допомагає боротися зі стресом. Explainer - пояснюємо новини. Explainer - Пояснюємо Новини. <https://explainer.ua/sport-pid-chas-vijni-yak-fizaktivnist-dopomagaye-borotisya-zi-stresom/>
3. Формула руху. (2019, October 16). *Реабілітація у спорті - Формула руху*. Формула Руху. <http://formula-rukhu.com.ua/napriamky-diialnosti/reabilitatsiia-u-sporti/>

УДК 37.014.25(430.16)

QUALITÄTSSICHERUNG IM BAYERISCHEN BILDUNGSSYSTEM: MECHANISMEN UND STRATEGIEN

Пономаренко Н. Г. – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри іноземних мов МНАУ.

У статті проаналізовано систему забезпечення якості освіти у Баварії (Німеччина). Розглянуто роль централізованих іспитів, діяльність Державного інституту якості шкіл (ISB) та процеси зовнішньої оцінки. Особливу увагу приділено специфіці викладання іноземних мов згідно зі стандартами CEFR та ролі цифрової платформи mebis у моніторингу навчальних досягнень та забезпеченні прозорості освітнього процесу.

Ключові слова: *якість освіти, Баварія, ISB, іноземні мови, mebis, цифровізація, зовнішня оцінка, освітні стандарти.*

Der Artikel analysiert das System der Qualitätssicherung in der bayerischen Schulbildung. Untersucht werden zentrale Prüfungen, die Arbeit des ISB sowie externe Evaluationsprozesse. Ein besonderer Fokus liegt auf der Qualitätssicherung im Fremdsprachenunterricht gemäß GER-Standards und der Bedeutung der digitalen Plattform mebis für das Monitoring von Lernfortschritten und die Sicherstellung der Unterrichtsqualität.

Schlagwörter: *Bildungsqualität, Bayern, ISB, Fremdsprachenunterricht, mebis, Digitalisierung, externe Evaluation, Bildungsstandards.*

Bayern gilt im bundesweiten Vergleich als Vorreiter in Sachen Bildungsqualität. Um dieses hohe Niveau zu sichern, setzt der Freistaat auf ein System, das staatliche Standards mit digitaler Infrastruktur und Eigenverantwortung der Schulen kombiniert.

Ein Fundament der bayerischen Qualitätssicherung sind landesweit einheitliche Prüfungen (Abitur, Realschulabschluss sowie Jahrgangsstufentests). Diese garantieren eine objektive Vergleichbarkeit der Schülerleistungen über alle Regionen hinweg und dienen als datengestützte Grundlage für die kontinuierliche Schulentwicklung.

Ein zentrales Instrument der modernen Qualitätssicherung in Bayern ist das Landesmedienzentrum **mebis**. Diese digitale Infrastruktur unterstützt die Qualität auf mehreren Ebenen: **mebis Prüfungsarchiv:** Lehrkräfte haben Zugriff auf zentrale Prüfungsaufgaben vergangener Jahre, was eine standardisierte Vorbereitung ermöglicht; **mebis Mediathek:** Bereitstellung von qualitätsgeprüften digitalen Lehr- und Lerninhalten, die strikt den Anforderungen des „LehrplanPLUS“ entsprechen; **Monitoring & Feedback:** Die Plattform ermöglicht die Durchführung von digitalen Lernstandserhebungen, deren Ergebnisse den Lehrkräften helfen, individuelle Förderbedarfe frühzeitig zu erkennen und die Unterrichtsqualität datenbasiert anzupassen.

Die Standards im Bereich der Fremdsprachen orientieren sich in Bayern konsequent am **Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmen für Sprachen (GER)**. Zur Sicherung der Exzellenz

setzt der Freistaat auf: **Kompetenzorientierung:** Der Fokus liegt auf den kommunikativen Fertigkeiten (Hörverstehen, Sprechen, Leseverstehen und Mediation); **Externe Validierung:** Die Schulen fördern aktiv den Erwerb international anerkannter Zertifikate wie DELF (Französisch) oder Cambridge English. Dies bietet eine objektive Qualitätssicherung der sprachlichen Kompetenzen außerhalb des schulinternen Bewertungssystems.

Das ISB in München entwickelt die kompetenzorientierten Lehrpläne und koordiniert nationale Vergleichsarbeiten (VERA). Es liefert die wissenschaftliche Basis für die kontinuierliche Modernisierung der Bildungsinhalte und stellt sicher, dass die bayerischen Standards international konkurrenzfähig bleiben.

Jede Schule in Bayern wird in regelmäßigen Abständen von unabhängigen Evaluationsteams besucht und bewertet. Parallel dazu bietet die Akademie für Lehrerfortbildung und Personalführung (ALP) in Dillingen spezialisierte Programme an, um sicherzustellen, dass die Lehrkräfte methodisch und digital (insbesondere in der Nutzung von mebis) auf dem neuesten Stand bleiben.

Die Qualitätssicherung in Bayern ist ein vernetzter und dynamischer Prozess. Durch die Verzahnung von strengen staatlichen Standards, einer leistungsfähigen digitalen Infrastruktur und systematischer Evaluation sichert der Freistaat ein dauerhaft hohes Leistungsniveau und die Zukunftsfähigkeit seines Bildungssystems.

Literatur:

1. Bayerisches Staatsministerium für Unterricht und Kultus. Das bayerische Qualitätstabelleau: Bayern macht gute Schule. 3. Auflage. München: ISB, 2021.
2. ISB (Staatsinstitut für Schulqualität und Bildungsforschung). Digitaler Wandel an bayerischen Schulen: Die Rolle von mebis. München: ISB, 2023.
3. Kultusministerkonferenz (KMK). Quality Assurance in Schools in Germany. Bonn: KMK, 2024.
4. Tarkian J. et al. Datenbasierte Qualitätssicherung und -entwicklung in Schulen. Wiesbaden: Springer VS, 2019.

УДК 811.111

ACTIVE LEARNING AND CRITICAL THINKING DEVELOPMENT

Ракова А. Ю. – викладачка кафедри іноземних мов МНАУ.

Активне навчання — це методика, що безпосередньо залучає учнів до освітнього процесу, сприяючи їхній участі, співпраці та рефлексії. Розвиток критичного мислення є однією з ключових цілей сучасної освіти, оскільки він дозволяє аналізувати, оцінювати та створювати рішення для складних завдань. У статті розглядаються принципи активного навчання, стратегії його застосування та роль у формуванні критичного мислення учнів. Також висвітлюються практичні приклади у середній та вищій освіті та обговорюються переваги й проблеми впровадження активного навчання у сучасному класі.

Ключові слова: активне навчання, методика, рефлексія, освіта

Active learning is an instructional approach that engages students directly in the learning process, promoting participation, collaboration, and reflection. Developing critical thinking skills is a fundamental objective of modern education, as it enables students to analyze, evaluate, and create solutions to complex problems. This paper discusses the principles of active learning, its strategies, and its role in fostering critical thinking among students. The paper also examines practical applications in secondary and higher education and highlights the benefits and challenges of implementing active learning in contemporary classrooms.

Keywords: active learning, approach, reflection, education

The 21st century requires students not only to acquire knowledge but also to develop critical thinking, problem-solving skills, and the ability to work collaboratively. Traditional lecture-based approaches are often insufficient for cultivating these competencies. Active learning (AL) has emerged as a powerful pedagogical strategy that encourages students to engage in meaningful tasks, participate in discussions, and reflect on their learning.

Critical thinking (CT) is the ability to analyze information, evaluate arguments, and make informed decisions. It is considered a core competence for personal, academic, and professional success. By combining active learning techniques with opportunities to practice reasoning, students can enhance both their knowledge and cognitive skills.

Principles of Active Learning

Active learning is based on several key principles:

1. **Student Engagement:** Learners participate actively rather than passively receiving information.
2. **Collaboration:** Group work, discussions, and peer feedback foster cooperative learning.
3. **Problem-Solving:** Students work on real-life or simulated problems, applying knowledge creatively.
4. **Reflection:** Learners reflect on their understanding, errors, and learning strategies.
5. **Responsibility:** Students take ownership of their learning process.

According to Bonwell and Eison (1991), active learning increases retention, develops higher-order thinking, and improves motivation. Students are not merely listeners but become active participants in constructing knowledge [3].

Strategies for Active Learning

Several instructional strategies can promote active learning and critical thinking development:

1. Collaborative Learning

- Group projects, peer teaching, and team problem-solving exercises.
- Encourages communication, leadership, and negotiation skills.

2. Discussion-Based Learning

- Socratic seminars, debates, and case study discussions.
- Enhances analytical skills and exposes students to multiple perspectives.

3. Problem-Based Learning (PBL)

- Students are presented with complex, open-ended problems.
- Develops research skills, reasoning, and creativity.

4. Inquiry-Based Learning

- Learners formulate questions, conduct investigations, and propose solutions.
- Fosters curiosity and independent thinking.

5. Experiential Learning

- Simulations, role-plays, and fieldwork.
- Promotes application of theoretical knowledge in practical contexts.

6. Use of Technology

- Interactive platforms, online quizzes, and collaborative tools enhance engagement.
- Encourages autonomous learning and digital literacy.

Critical Thinking Development

Critical thinking can be nurtured through active learning by focusing on the following cognitive skills:

1. **Analysis:** Identifying assumptions, arguments, and patterns in information.
2. **Evaluation:** Assessing credibility, relevance, and quality of sources.
3. **Synthesis:** Integrating ideas from various sources to create new understanding.
4. **Problem-Solving:** Generating solutions and anticipating consequences.
5. **Reflection:** Evaluating one's own thought process and biases.

Research shows that students involved in active learning environments demonstrate improved critical thinking scores compared to those in traditional lecture-based settings (Prince, 2004) [2].

Practical Applications in Classrooms

1. Secondary Education:

- Use of debates and group projects in social sciences or literature classes.
- Inquiry-based lab experiments in sciences.

2. Higher Education:

- Case studies in business, law, and medicine.
- Flipped classrooms where students prepare content at home and apply knowledge in

class.

3. Assessment Methods:

- Portfolios, reflective journals, and project presentations assess both knowledge and thinking skills.
- Peer evaluation encourages constructive feedback and self-assessment.

Benefits of Active Learning

- Enhances student engagement and motivation.
- Develops higher-order cognitive skills.
- Improves communication, collaboration, and social skills.
- Encourages autonomy and lifelong learning.
- Prepares students for real-world challenges.

Challenges and Considerations

- Initial resistance from students used to traditional lectures.
- Time constraints and curriculum demands.
- Teacher training and readiness to implement active learning.
- Classroom management in large groups.
- Ensuring assessment aligns with learning objectives.

Successful implementation requires careful planning, flexibility, and support for teachers [1].

Active learning is a transformative approach that not only improves academic achievement but also fosters critical thinking and lifelong learning skills. By creating student-centered environments, educators can cultivate analytical, creative, and reflective learners. Despite challenges, the benefits of active learning make it an essential strategy for modern education.

Future research should focus on the long-term impact of active learning on critical thinking development and the integration of technology to enhance interactive learning experiences.

Literature:

1. Bonwell, C.C., & Eison, J.A. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*. ASHE-ERIC Higher Education Report.
2. Prince, M. (2004). *Does Active Learning Work? A Review of the Research*. *Journal of Engineering Education*, 93(3), 223–231.
3. Brookfield, S.D. (2012). *Teaching for Critical Thinking: Tools and Techniques to Help Students Question Their Assumptions*.

УДК 796:613

АКТИВНИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ - ВИБІР СВІДОМОЇ ЛЮДИНИ

Рябов Є. І. – викладач кафедри фізичного виховання та базової загальновійськової підготовки МНАУ.

У дослідженні особливу увагу приділено ролі самодисципліни та мотивації молоді в умовах цифрового перевантаження. На прикладі діяльності аграрного коледжу продемонстровано важливість залучення студентів до спортивних змагань і командних видів спорту для виховання витривалості, командного духу та професійної працездатності. Робота

акцентує на тому, що популяризація здорового способу життя є ключовим інструментом гармонійного розвитку особистості та підвищення якості життя в сучасному світі.

Ключові слова: Здоров'я, активний спосіб життя, раціональне харчування, фізична активність, молодь, корисні звички, самодисципліна, профілактика хвороб, спорт, психологічний стан, якість життя.

Здоров'я - це наш найцінніший ресурс, а активний спосіб життя та збалансоване харчування є фундаментом для зміцнення імунітету й захисту від хронічних хвороб. У сучасному світі, де панують гіподинамія та цифрове перевантаження, фізична активність стає життєво необхідною умовою для збереження енергії, підтримання чудової форми та привабливого вигляду. Корисні звички не лише подовжують життя, забезпечуючи активність до старості, а й позитивно впливають на психіку: якісний сон і рух знижують рівень. Особливо важливо формувати звички активного способу життя у молоді, адже це є основою здорового, енергійного та успішного майбутнього, сприяє гармонійному розвитку особистості та підвищує якість життя в умовах постійної напруги [1].

Активний спосіб життя – це свідомий вибір людини, спрямований на збереження та зміцнення здоров'я, підтримання фізичного та психологічного стану. Він включає комплекс корисних звичок: правильне харчування, рухову активність та дотримання режиму дня. Раціональне харчування забезпечує організм енергією та необхідними речовинами. Основу щоденного раціону мають складати овочі, фрукти, злаки, білки та корисні жири, водночас слід обмежувати цукор, трансжири та швидкі вуглеводи. Рухова активність допомагає підтримувати нормальну вагу, зміцнює м'язи та кістки, покращує кровообіг і підвищує енергію. Навіть щоденні прогулянки, їзда на велосипеді чи заняття йогою позитивно впливають на стан організму та настрої. Дотримання режиму дня, достатній сон і чергування праці та відпочинку підвищують продуктивність і знижують втому. Позитивний психологічний настрій, відпочинок, улюблені справи та емоційна рівновага також важливі для здоров'я. Активний спосіб життя неможливий без відмови від шкідливих звичок – куріння та алкоголю, які шкодять організму і можуть призводити до серйозних захворювань [1].

Самодисципліна є ключовим елементом у формуванні здорових звичок, адже вона дозволяє регулярно виконувати фізичні вправи та дотримуватися режиму навіть за відсутності настрою. Однак сучасна молодь часто стикається з перешкодами для активного способу життя: малорухливість, тривале проведення часу за гаджетами, недостатня мотивація до спорту. Подолати ці труднощі допомагають особиста мотивація, встановлення цілей, участь у колективних спортивних заходах, ранкова зарядка та регулярні прогулянки, які формують позитивні звички та підтримують фізичну форму [2].

Особливо важливо формувати такі звички у дітей і підлітків, оскільки тривале сидіння під час навчання може призвести до порушень постави та проблем зі здоров'ям. Для студентської молоді стан здоров'я перебуває у динамічному розвитку, тому вищі навчальні заклади мають завдання не лише давати знання, а й сприяти розвитку фізичного та психічного здоров'я [4].

Наш аграрний коледж приділяє велику увагу фізичному здоров'ю студентів, прагнучи впроваджувати активний спосіб життя у повсякденну діяльність молоді. Значну роль у цьому відіграє участь студентів у спортивних змаганнях, які організуються як для хлопців, так і для дівчат. Студенти беруть участь у різних видах спорту, таких як футбол, волейбол, баскетбол, легка атлетика, силові вправи та інші види фізичної активності. Такі заходи не лише сприяють фізичному розвитку, але й виховують командний дух, наполегливість та прагнення до перемоги. Вони роблять студентське життя більш насиченим і цікавим, стимулюють активність та взаємодію між учасниками. Фізична культура відіграє ключову роль у формуванні витривалості та працездатності майбутніх спеціалістів аграрної сфери, а регулярні заняття допомагають підвищити рівень енергії, покращити самопочуття та зміцнити імунітет.

Активний спосіб життя є показником свідомого ставлення до здоров'я: це не лише відсутність хвороб, а й гармонійний розвиток особистості. Фізична активність покращує роботу серця, легенів та опорно-рухової системи, підвищує концентрацію, настрої і загальну

продуктивність. Популяризація здорового способу життя через лекції, соціальні проекти, конкурси та приклад активних студентів і викладачів мотивує молодь підтримувати фізичну активність, формує дисципліну, силу волі та відповідальність [5].

Дослідження показують, що близько 50 % стану здоров'я людини залежить від способу життя та умов, 20 % - від навколишнього середовища, 20 % - від спадковості та 10 % - від розвитку медицини. Тому з раннього віку важливо виховувати активне ставлення до власного здоров'я. Люди, які підтримують фізичну активність, частіше відчувають енергію, рідше хворіють, краще справляються зі стресом і залишаються працездатними на довгі роки [3,2].

Література:

1. Здоровий спосіб життя: ключ до щасливого та витривалого життя. URL: <https://mp1.ck.ua/%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9-%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1-%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%8F/>
2. Обираємо активний та здоровий спосіб життя. URL: <https://ks.cdc.gov.ua/news/obyraemo-aktyvnyj-ta-zdorovyj-sposib-zhyttya/>
3. Актуальні питання фізичної культури, спорту та ерготерапії. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2588/%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D0%A3.%D0%9C.1%20Gray.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
4. Фізична культура, спорт та здоров'я людини. URL: https://conferences.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/%D0%A2%D0%B5%D0%B7%D0%B8_2024.pdf
5. Вплив фізичної культури та спорту на здоров'я людини. URL: <https://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/30578/27255>

УДК 811.111

THE MAIN TIPS TO SUCCEED IN INTERVIEW IN ENGLISH

Саламатіна О. О. – кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри іноземних мов МНАУ.

An interview in English will have to be passed by everyone who is going to get a job in English-speaking countries. In addition, some companies conduct an interview in English for candidates for positions where it is necessary to communicate with customers in this language. At this stage, most applicants have problems. Let's talk in more detail about how an interview in English is conducted and what needs to be taken into account when preparing.

Often, applicants fail when communicating with recruiters precisely because of their self-presentation. People start to panic, get lost, forget words and phrases that they would never have forgotten in other conditions. This is a problem.

Before contacting HR for an interview in English in different fields, remember that:

- Your resume interested the employer, so not only you are interested in this job, but the employer is also interested in you;
- You also wrote a cover letter in English, you were perfectly understood and HR already understands that your level of knowledge is quite high;
- You may have already communicated with a potential employer by phone or Skype, and successfully passed this stage [3].

Remember that by the time of the interview you have already solved several important tasks at once, so the employer approaches you with a certain trust. The most important thing is not to be nervous and understand that if you have been invited to a job interview in English, this is already a big

advantage. Set yourself up as if you were going to go through a standard interview. This will help you [1].

Before an interview in English, it is worth working out the dialogue. Let's consider four main aspects that you need to pay special attention to before the interview.

1. As a rule, the dialogue at the interview is about issues in the professional sphere. Try to give all the answers to possible questions in advance, even before the interview. What knowledge can the HR manager's check touch on and what questions about your activities can he ask? This will give you a certain head start.

2. Answers to interview questions in English need to be not only thought out, but also spoken. It is best to do this with someone from your family or acquaintances, but you can also do it in front of a mirror. Work on your wording and determine the pace of speech that suits you best. When going through an interview in English, many people try to show off their knowledge by taking a too fast pace. It is not necessary to speak too quickly, on the contrary, this can cause difficulties in communication with the manager and it may be difficult for you to formulate your thoughts. Speak in a way that is comfortable for you.

3. At an interview in English, you will need to present yourself as a specialist in your field. Therefore, you need to think about the list of your advantages as a candidate in advance. Recruiters will definitely ask why you are the best fit for this position. Success in hiring or transferring to a foreign branch of the company may depend on this. To begin, take a sheet of paper and write down all the advantages that you can remember: education; experience in a similar position; skills and abilities; awards at the workplace.

Each point you make must be substantiated. Tell about how you worked in similar positions, show your knowledge, perhaps mention any extraordinary situations that you were able to resolve with your participation. If you were encouraged for good work, you should also mention this. But a big mistake candidates make is that they spend too much time talking about their strengths. Answers and arguments should be concise. An HR manager doesn't need to listen about your strengths for an hour. What he needs is how you present yourself as a candidate. A few minutes will be enough to talk about your successes [2].

4. As you know, there are no perfect candidates, and everyone has certain shortcomings. Therefore, be honest with yourself and the specialist with whom you will be interviewed. If you tell the employer about the problems that you have overcome, you will not show yourself as weak. On the contrary, the recruiter will perceive you as a specialist who is not ashamed of his problems and struggles with them. This is important, because companies need employees who are ready to overcome their shortcomings [3].

So, day X has come and you will have to go through an interview. You have already prepared, so don't panic!

Literature:

1. Співбесіда з роботодавцем - ефективний крок для успішного працевлаштування. URL : <https://rov.dcz.gov.ua/publikaciya/spivbesida-z-robotodavcem-efektyvnyy-krok-dlya-uspishnogo-pracevlashtuvannya>

2. Як вдало самопрезентувати себе на співбесіді? 5 важливих етапів. URL : <https://budni.robota.ua/resume-job-search/yak-vdalo-samoprezentuvati-sebe-na-spivbesidi-5-vazhlyvih-etapiv>

3. Як підготуватись до співбесіди. URL : https://adelina.com.ua/flv_portfolio/gotuyemos-do-spivbesidi/

GAMIFICATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING: MODERN APPROACHES AND CHALLENGES

Тішечкіна К.В. – кандидатка філологічних наук, доцентка, в.о. завідувачки кафедри іноземних мов МНАУ.

У статті проаналізовано сутність гейміфікації як сучасної педагогічної технології у процесі вивчення іноземної мови. Розкрито теоретичні засади впровадження ігрових механік в освітній процес, окреслено основні моделі та цифрові інструменти гейміфікації, визначено їхній вплив на формування іноземномовної комунікативної компетентності студентів. Особливу увагу приділено викликам, пов'язаним із методичною доцільністю використання ігрових технологій, цифровою перевантаженістю та збереженням академічної якості навчання.

Ключові слова: *гейміфікація, вивчення іноземних мов, комунікативна компетентність, цифрові інструменти, мотивація студентів, освітні інновації.*

The article analyzes the essence of gamification as a modern pedagogical technology in the process of foreign language learning. The theoretical foundations of implementing game mechanics in the educational process are revealed, and the main models and digital tools of gamification are outlined. The study highlights their impact on the development of students' foreign language communicative competence and motivation. Particular attention is paid to the challenges associated with methodological feasibility, digital overload, and maintaining academic quality in the learning process. The article emphasizes that effective gamification requires a balanced integration of interactive and traditional teaching methods.

Keywords: *gamification, foreign language learning, communicative competence, digital tools, student motivation, educational innovation.*

The rapid digital transformation of higher education has led to the search for innovative teaching approaches capable of increasing student engagement and improving learning outcomes. In foreign language education, maintaining students' motivation and participation remains a significant challenge, particularly in non-philological higher education institutions.

Gamification, defined as the application of game elements in non-game contexts, has emerged as a promising pedagogical strategy. By incorporating elements such as points, leaderboards, achievements, and interactive challenges, gamification creates a dynamic learning environment that promotes active participation.

In foreign language teaching, gamification supports communicative practice, reduces anxiety associated with speaking activities, and encourages collaborative learning. However, despite its growing popularity, the methodological effectiveness and potential limitations of gamification require further research.

The aim of this study is to analyze modern approaches to gamification in foreign language education and to evaluate its effectiveness in improving students' communicative competence.

Gamification is grounded in motivational theories that emphasize the importance of intrinsic motivation in learning. In particular, Self-Determination Theory highlights three key psychological needs that support learning: autonomy, competence, and relatedness.

In foreign language teaching, gamification is often implemented through several pedagogical models:

- Point-based systems and leaderboards, which reward students for completing tasks.
- Level-based learning, where students progress through increasingly complex stages.
- Quest-based learning, which organizes tasks as missions or challenges.
- Role-playing simulations, which replicate real communicative situations [4].

Digital technologies significantly expand the possibilities for implementing gamification in the classroom. Interactive learning platforms such as Kahoot! and Quizlet allow teachers to design engaging activities that integrate vocabulary practice, grammar exercises, and communicative tasks.

To evaluate the effectiveness of gamification in foreign language learning, a small-scale empirical study was conducted during the 2024–2025 academic year.

The study involved 64 undergraduate students from non-philological specialties enrolled in a compulsory English language course at a higher education institution. The participants were divided into two groups: Experimental group (32 students)– gamified learning approach; Control group (32 students)– traditional teaching methods.

The experimental group participated in a gamified learning environment for one academic semester. The following gamification elements were incorporated: vocabulary competitions using digital quizzes; team-based role-playing scenarios; achievement badges for completed tasks; leaderboard rankings based on participation and task completion.

The control group studied the same material using conventional teaching techniques such as textbook exercises, teacher-led discussions, and written assignments.

The following methods were used to collect research data: pre-test and post-test language assessments; classroom observation; student motivation questionnaires; analysis of participation rates in classroom activities.

The results of the experiment demonstrated a positive impact of gamification on both student motivation and communicative performance.

The post-test results indicated that the experimental group showed a 15–18% improvement in communicative performance, compared with 7–9% improvement in the control group.

Students in the gamified environment demonstrated: higher vocabulary retention; increased participation in speaking activities; improved confidence in communicative tasks.

The questionnaire results revealed that 82% of students in the experimental group reported higher motivation to participate in foreign language classes. Many respondents emphasized that the competitive and interactive elements made the learning process more engaging.

Classroom observations showed that gamification encouraged collaborative learning and reduced anxiety during speaking activities. Students were more willing to interact with peers and participate in communicative tasks.

The findings confirm that gamification can significantly enhance the effectiveness of foreign language instruction. By combining elements of competition, collaboration, and immediate feedback, gamified learning environments create conditions that support active engagement and meaningful communication.

However, the study also identified several challenges. Excessive reliance on digital tools may lead to cognitive overload, and poorly designed gamification systems risk transforming learning activities into superficial entertainment rather than meaningful educational experiences.

Therefore, effective gamification requires careful pedagogical planning and alignment with learning objectives.

Gamification represents an innovative and effective approach to modernizing foreign language education. The integration of game mechanics into the educational process enhances student motivation, increases participation, and improves communicative competence.

Nevertheless, the successful implementation of gamification depends on methodological balance, teacher preparedness, and thoughtful integration with traditional teaching methods.

Literature:

1. Arip, A. J., & Hashim, H. (2024). Gamification in English as Second Language (ESL) learning: A systematic review. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 13(4).
2. Luo, Z. (2023). The effectiveness of gamified tools for foreign language learning: A systematic review. *Behavioral Sciences*, 13(4), 331. <https://doi.org/10.3390/bs13040331>

3. Kumar, D., & Hashim, H. (2024). Gamification in English language acquisition: Systematic literature review (2015–2024). *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 13(3).
4. Romashyna, Z. (2025). Usage of gamification as an interactive educational method in teaching foreign languages. *ScienceRise: Pedagogical Education*, 3 (64), 56–65. <https://doi.org/10.15587/2519-4984.2025.338621>

УДК 796

ВИКОРИСТАННЯ ГІМНАСТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Фаріонов В.М. – старший викладач кафедри фізичного виховання та базової загальної військової підготовки МНАУ.

Розглянуті питання необхідності використання гімнастичної термінології на заняттях з фізичної культури зі здобувачами вищої освіти.

Ключові слова: засоби гімнастики, гімнастичні вправи, фізичне виховання.

У системі фізичного виховання України фізичні вправи набули розвитку у вигляді гімнастики, легкої атлетики, спортивних ігор, плавання та інші. При застосуванні фізичних вправ вирішальне значення мають форми і методи організації тренувального процесу. В гімнастиці історично склалася ціла система специфічних методів і прийомів використання фізичних вправ, які становлять базу фізичного виховання здобувачів вищої освіти [1].

Фізичні вправи є універсальним засобом фізичного виховання. Використання фізичних вправ не можливо без гімнастичної термінології [2]. Гімнастична термінологія – це система спеціальних назв (термінів), які використовуються під час занять гімнастикою та фізичним вихованням для скороченого позначення гімнастичних вправ, загальних понять, назв снарядів, інвентарю, а також правил утворення і використання термінів, умовних скорочень і форм запису вправ.

Її значення виходить за межі власне гімнастики, оскільки вона активно використовується в багатьох інших спортивних дисциплінах. Головна мета термінології — підвищити ефективність навчання. Завдяки чітким назвам учні швидше засвоюють рухові навички, а сам навчальний процес стає більш структурованим та динамічним.

Ця система не є статичною: вона постійно вдосконалюється паралельно з розвитком самого виду спорту. Для того, щоб терміни були зрозумілими, вони створюються на основі словникового запасу рідної мови, враховуючи при цьому специфіку та форму конкретних рухів [3].

Під терміном в гімнастиці прийнято скорочену умовну назву будь-якої рухової дії або поняття.

На відміну від повсякденної мови, гімнастичні терміни мають бути максимально точними та спеціалізованими. При їх використанні важливо враховувати вік та рівень підготовки учнів. Щоб термінологія виконувала свою функцію, вона має відповідати трьом основним критеріям:

Доступність: терміни мають базуватися на лексиці рідної мови (або адаптованих запозиченнях), що відповідають граматичним нормам. Це робить їх зрозумілими та зручними для постійного використання.

Точність: Кожна назва повинна створювати однозначний і чіткий образ вправи. Недопустимі подвійні трактування: термін має чітко вказувати на техніку, форму та спосіб виконання руху, що є запорукою професійного зростання спортсмена.

Стислість: термінологія прагне до максимальної лаконічності. Короткі назви дозволяють швидко віддавати команди під час тренувань та компактно фіксувати складні

вправи на папері.

Гімнастична термінологія — це науково-практичний розділ, який регламентує правила створення, використання та запису спортивних вправ.

Застосування професійної термінології безпосередньо залежить від рівня підготовки осіб, які займаються гімнастикою. Найбільш ефективною методикою вважається вивчення спеціальних назв паралельно з практичним опануванням самих рухів. Педагогічна практика доводить, що чітке знання термінів не лише покращує якість виконання вправ, а й значно прискорює процес їх запам'ятовування здобувачами вищої освіти. Розуміння конкретного слова-терміна передбачає усвідомлення його функціональної ролі в структурі руху.

Відповідно до призначення, всю сукупність гімнастичних термінів класифікують на дві великі групи:

Загальні терміни. Їх використовують для ідентифікації цілих категорій вправ або широких понять. Наприклад, до них відносять: стройові та загальнорозвивальні вправи (як із предметами, так і без них), поняття однойменних чи послідовних рухів кінцівками, а також назви статичних положень — рівноваги, шпагати, упори та виси. Ці терміни є незамінними при складанні навчальних програм, методичних посібників та планів-конспектів, коли потрібно узагальнено вказати групу рухів без необхідності детального опису кожної технічної характеристики.

Використання гімнастичної термінології на заняттях з фізичної культури зі здобувачами вищої освіти підвищує якість освіти та сприяє підвищенню рівня навчання.

Література:

1. Бубела О.Ю., Петрина Р.Л., Основна гімнастика Навчально- методичний посібник з курсу загальної гімнастики. - Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка 2022. - 100 с.
2. Лящук Р.П., Огнистый А.В. Гімнастика. Навчальний посібник (у двох частинах). – Ч.1. – Тернопіль: ТДПУ, 2021.
3. Худолій О.М. Основи методики викладання гімнастики: Навч. посібник. У 2-х томах. – 4-е вид., випр. і доп. – Харків: «ОВС» 2018. – Т. 1. – 408 с.

Наукове видання

**Матеріали Причорноморської науково-практичної конференції професорсько-
викладацького складу
Миколаївського національного аграрного університету**

м. Миколаїв,
16 квітня 2026 р.

Технічний редактор: М. О. Дзюба

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 4,5
Тираж 100 пр. Зам. No__

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського державного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК No 4490 від 20.02.2013 р.